

OPEX

www.opex.ir

mail@opex.ir

چالشها و راهکارهای پیش روی صنعت نفت، گاز و پتروشیمی کشور

شناسنامه گزارش:

تهیه شده در واحد پژوهش اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

گردآوری: علی یاراحمدی، الینا باقری، علی طاهری فرد

ناظر: فریدون اسعدی، محمدهادی ابراهیمی

تاریخ انتشار: تیرماه ۱۴۰۳

چالشها و راهکارهای صنعت نفت ایران

بالادست نفت و گاز	
راهکارها	چالشها
<p>- عقد قراردادهای بهره‌برداری مشترک از میادین نفتی و گازی با همسایگان همسو به خصوص عراق و قطر</p> <p>- اختصاص توسعه برخی میادین گازی برای عقد قراردادهای بین‌المللی صادراتی خصوصاً با همسایگان (میادین فرزاد الف و ب، فروزان، آرش، پارس شمالی، البرز، سلمان یا کیش)</p>	<p>توسعه نامناسب و عقب ماندگی از همسایگان در تولید از میادین مشترک هیدروکربوری و عدم سرمایه گذاری لازم در آنها شامل موارد ذیل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - نگهداشت تولید و فشار افزایشی میدان گازی <u>پارس جنوبی</u> مشترک با قطر - میدان نفتی <u>فروزان</u> مشترک با عربستان - میدان نفتی و گازی <u>سلمان</u> مشترک با امارات - میدان گازی <u>فرزاد (B)</u> مشترک با کشور عربستان - میدان نفتی <u>سهراب</u> مشترک با عراق - میدان نفتی <u>فرزاد (A)</u> مشترک با عربستان - بلوک گازی <u>البرز</u> مشترک با آذربایجان - بلوک گازی <u>۸-۱</u> مشترک با ترکمنستان - میدان نفتی <u>آذر</u> مشترک با عراق - وسایر میادین ...
<p>- تعریف طرح های نگهداشت و افزایش تولید از میادین فعلی با مشارکت بخش خصوصی در قالب برداشت بخشی از تولید</p> <p>- بازیابی در ساختار و فرآیندهای واگذاری قراردادهای IPC و تسریع و ساده سازی فرآیند واگذاری ضمن حفظ شفافیت، دقت و حقوق دولت</p> <p>- تعریف قراردادهای جدید برای میادین پر ریسک با استفاده از ظرفیت های برنامه هفتم</p> <p>- اختصاص بخش مشخصی از منابع صندوق توسعه ملی به عنوان محرک شروع تولید از میادین واگذار شده</p> <p>- جذاب نمودن قراردادها از منظر اقتصادی</p>	<p>عدم توجه به افزایش تولید از میادین بویژه نفتی و از دست رفتن بازارهای جهانی با توجه به بازه زمانی طلایی تولید تا ۱۰ سال آتی</p>
<p>- اجرای شیوه نامه مصوب مربوطه و ایجاد مالکیت برای سرمایه گذاران در سهم نفت تولیدی جهت بهره گیری در تامین مالی و وثیقه گذاری</p>	<p>عدم مالکیت سرمایه گذاران بر نفت تولیدی و امکان فروش محصول توسط بخش خصوصی</p>

<p>- متنوع سازی مسیرهای فروش نفت از طریق توانمند سازی شرکت های توسعه دهنده میادین</p>	
<p>- توسعه و بهره برداری حداکثر از کلیه میادین مشترک نفتی و گازی و برداشت صیانتی از میادین مستقل با تأکید بر تولید گاز طبیعی (تأمین مالی طرح‌های نگهداشت توان تولید نفت و گاز و فشار افزایشی میدان گازی پارس جنوبی)</p>	<p>حفظ و نگهداشت تولید نفت و گاز</p>
<p>- عقد قراردادهای مشارکت در تولید با شرکت‌های صاحب صلاحیت بین‌المللی - استفاده از روش‌های مختلف تأمین مالی با تأکید بر افزایش سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی برای اجرای طرح‌های صنعت نفت و گاز</p>	<p>تفکیک کامل وظایف حاکمیتی از تصدی و ایجاد ساختارهای مناسب برای ایفای وظایف حاکمیتی در بخش انرژی کشور به ویژه صنعت بالادستی نفت با تأکید بر اعمال حق مالکیت ملی بر منابع و ذخایر و صیانت از آن</p>
<p>- تدوین بسته های حمایتی از شرکت های دانش بنیان و شرکت های پژوهشی بخش خصوصی - مشارکت در تدوین استاندارد های داخلی و ایجاد مراکز تایید فنی (لاینس) - هدفمند کردن هزینه های پژوهش و تحقیق در حمایت از هسته های پژوهشی دانشگاهی جهت تولید دانش فنی</p>	<p>عدم اجرای کامل برنامه دولت در توسعه فناوری‌های دانش بنیان (ساخت داخل) و کسب و کارهای نوپا وابستگی در طراحی، ساخت و تامین تجهیزات در استخراج، فراورش و انتقال و توزیع به شرکت های خارجی</p>
<p>- اختصاص بخشی از بودجه به عنوان پیش پرداخت خرید تجهیزات به بخش خصوصی - تعمیر و نوسازی ناوگان از طریق بخش خصوصی با اختصاص بخشی از درآمدهای آتی از هر تجهیز</p>	<p>کمبود تجهیزات مورد نیاز جهت افزایش ظرفیت تولید و توسعه میادین</p>

میان دست و پایین دست صنایع نفت و گاز

راهکارها	چالش‌ها
<p>- فروش قطعی فرآورده‌ها از درب پالایشگاه ساده‌ترین و منطقی‌ترین راه حل این چالش زیان آور برای صنعت هست.</p>	<p>رابطه مالی پالایشگاه‌ها با شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی</p>
<p>- بکارگیری مدیران و متخصصان صنعت نفت و گاز در شرکت‌های زیرمجموعه صنعت پتروشیمی. - تمرکز بر تولید فناوری‌ها نظیر فناوری کاتالیست‌ها و فناوری تولید. - همکاری سازمان یافته شرکت ملی صنایع پتروشیمی با بخش</p>	<p>- وجود ناهماهنگی در عرضه محصولات پتروشیمی در بازارهای داخلی و بین‌المللی - عدم وجود یک برنامه‌ریزی مدون برای صادرات محصولات پتروشیمی</p>

میان دست و پایین دست صنایع نفت و گاز

چالش‌ها	راهکارها
	خصوصی.
عدم تعریف جایگاه و نقش دولت و شرکت صنایع پتروشیمی ایران	- تعیین نهاد تنظیم‌گر در صنعت پتروشیمی - مستقل عمل کردن نهاد متولی و عدم تأثیرپذیری آن از هر نهاد، سازمان یا وزارتخانه‌ای - تدوین و تصویب آیین‌نامه رگولاتوری برای فعالیت در صنعت پتروشیمی
عدم وجود استراتژی مدون جهت ممنوعیت فروش نفت خام و افزایش فروش فرآورده‌های آن	- حمایت از احداث پالایشگاه‌های جدید کوچک در مناطق مختلف - کمک به تسهیل روند ساخت پالایشگاه‌ها - سرمایه‌گذاری بیشتر در بخش پایین‌دستی
- بازنشستگی بسیاری از مدیران توانمند این صنعت در سال‌های پیش رو و ایجاد خلأ - کمبود نیروی انسانی متخصص در مناطق دارای انرژی	- ارتقای استانداردهای زندگی شهری در مناطق دارای انرژی - اختصاص دادن کارانه و پاداش‌های ویژه برای کارکنان متخصص در مناطق دارای انرژی متناسب با سختی شرایط کار
وجود ناترازی در مصرف برخی فرآورده‌های اصلی نفتی نظیر بنزین و گازوئیل	استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و پالایشگاه‌های کوچک مقیاس
وجود ظرفیتهای بلااستفاده در بخش پتروشیمی کشور	ایجاد ارتباط مناسب بین مجتمع‌های پتروشیمی
بخشی‌نگری در دستگاه‌های متولی صادرات کشور اعم از بانک مرکزی، وزارت صمت و ...	اتخاذ سیاست مناسب و همگرا برای توسعه صادرات در کشور
وجود رقابت بین شرکتهای دولتی فعال در حوزه پایین‌دستی با شرکتهای بخش خصوصی برغم تأکید بر واگذاری شرکتهای دولتی	تأسیس و ایجاد نهاد تنظیم‌گر مستقل

About us

The section of oil, gas and petro-chemistry is the up-most and first industrial vantage of the country and the pivot of the Economy of Iran. Regarding the importance of this section and the need for coordinating and organizing the most active people in the field of production and exporting oil, gas, and petrochemical products, some forethoughtful and job- makers in the private section of the country decided to come together to fight against the threats by using the opportunity of mass intelligence and potentials.

2023 Iranian Oil, Gas and Petrochemical products exports' association All Rights Reserved.

OPEX Publications

Website: <http://www.opex.ir>

Contact information: <http://www.opex.ir/en/aboutus/contactus>